

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного і європейського права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

Віталій СЕРЬОГІН

«28» серпня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Міжнародно-правова протидія корупції

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти:

галузь знань:

спеціальність:

освітньо-професійна програма

вид дисципліни:

факультет:

другий (магістерський)

29 Міжнародні відносини

293 Міжнародне право

Міжнародне право

вибіркова

юридичний

2025/2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою юридичного факультету

«28» серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Сироїд Тетяна Леонідівна, доктор юридичних наук,
професор, завідувач кафедри міжнародного і
європейського права

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного і європейського права юридичного факультету

Протокол від «27» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри
міжнародного і європейського права

Тетяна СИРОЇД

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 293 Міжнародне право

Гарант освітньо-професійної програми
другого (магістерського) рівня вищої освіти
«Міжнародне право»
доктор юридичних наук, професор

Олександр ГАВРИЛЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Ганна ЗУБЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародно-правова протидія корупції» складена відповідно до освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 293 Міжнародне право.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – опанування певним інструментарієм у сфері протидії корупційним злочинам, вивчення міжнародних організаційно-правових засад у сфері протидії корупції на універсальному і регіональному рівнях.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення зі становленням та розвитком правових засад протидії корупції на міжнародному рівні;
- вивчення поняття, ознак, видів корупційних злочинів;
- ознайомлення з юридичною характеристикою окремих складів корупційних злочинів;
- ознайомлення з організаційно-правовою основою протидії корупції в межах ООН;
- вивчення положень міжнародно-правових актів регіонального характеру у сфері протидії корупції;
- ознайомлення з організаційною основою протидії корупції на міжнародному регіональному рівні;
- вивчення особливостей протидії корупції в діяльності Міжнародної організації кримінальної поліції;
- ознайомлення з особливостями протидії корупції в межах міжнародних міжурядових організацій.

1.3. Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є міжнародно-правові відносини у сфері протидії корупції.

Програма навчальної дисципліни складається з одного розділу.

Нормативна / за вибором	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	3-й
Лекції	
28 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
14 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
108 год.	140
Контрольна робота	
1	1
Індивідуальне завдання	
-	-
Форма контролю	
екзамен	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

ЗК 1. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Компетентності визначені університетом: ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); СК 4. Здатність ефективно забезпечувати адаптацію законодавства України до права ЄС у правотворчому, правоінтерпретаційному та правозастосовному контекстах, надавати правову підтримку євроінтеграційним та євроатлантичним процесам у різних сферах суспільних відносин. СК 7. Здатність розв'язувати проблеми міжнародного права, адаптації законодавства України до права ЄС у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. СК 8. Здатність управляти складними, непередбачуваними та такими, що потребують нових стратегічних підходів робочими та/або навчальними процесами у професійній сфері. СК 11. Здатність дотримуватися професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих результатів наукових досліджень.

1.7. Заплановані результати навчання

У результаті вивчення дисципліни здобувач досяг таких результатів навчання: РН 1. Виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту. РН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій. РН 6. Захищати інтереси держави у національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, міжнародних судах та організаціях, зокрема інтеграційних, на міжнародних конференціях. РН 7. Ухвалювати обґрунтовані рішення, у тому числі за умов невизначеності, генерувати та оцінювати альтернативи, усвідомлювати наслідки цих рішень для різних суб'єктів національного і міжнародного права. РН 9. Імплементувати норми міжнародних договорів, актів міжнародних міжурядових організацій, рішень міжнародних судів у національний правопорядок. РН 12. Мати лідерські навички, вміти адаптуватись до нових викликів та загроз в сфері міжнародного й національного права, брати відповідальність за ухвалені рішення.

1.8. Пререквізити: Теорія держави і права, Конституційне право України, Кримінальне право України, Міжнародне публічне право (основи теорії), Міжнародне публічне право (основні галузі).

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема № 1. Становлення та розвиток інституту протидії корупції у міжнародному праві

Гене́за розвитку міжнародно-правових засад у сфері протидії корупції. Історичний процес прийняття міжнародних конвенцій і резолюцій антикорупційної спрямованості. Правові проблеми протидії корупції. Роль міжнародних організацій у становленні інституту протидії корупції. Значення міжнародного співробітництва в боротьбі з корупцією. Особливості міжнародного антикорупційного співробітництва.

Тема № 2. Поняття і види корупційних злочинів

Загальна характеристика корупції в системі суспільних відносин. Негативні наслідки існування корупції. Зміст корупції як соціально-правового явища. Доктринальні підходи щодо визначення корупції. Поняття, ознаки та види корупції. Юридична характеристика окремих складів корупційних злочинів, передбачених міжнародними договорами щодо боротьби з корупцією: одержання неправомірної вигоди; надання неправомірної переваги; незаконне збагачення; зловживання службовим становищем; розкрадання, неправомірне привласнення або інше нецільове використання майна державною посадовою особою та розкрадання майна в приватному секторі; відмивання доходів, отриманих від правопорушень, пов'язаних із корупцією.

Тема № 3. Протидія корупції в межах Організації Об'єднаних Націй

Міжнародно-правова основа протидії корупції. Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року. Конвенція ООН проти корупції 2003 року: загальна характеристика. Конференція держав-учасниць Конвенції ООН проти корупції. Механізм огляду ходу здійснення Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції. Роль Управління ООН з наркотиків і злочинності у протидії корупції. Конгреси ООН з попередження злочинності та кримінального правосуддя, їх значення у боротьбі з корупційними злочинами.

Тема № 4. Протидія корупції в межах Ради Європи

Міжнародно-правова основа протидії корупції. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією 1999 року. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією. Додатковий протокол до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією. Резолюція (97) 24 Комітету міністрів Ради Європи «Про двадцять принципів боротьби з корупцією». Рекомендація № R (2000) 10 Комітету Міністрів державам-членам Ради Європи щодо кодексів поведінки державних службовців. Рекомендація № Rec(2003)4 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам «Про загальні правила боротьби з корупцією при фінансуванні політичних партій і виборчих кампаній». Група держав по боротьбі з корупцією (ГРЕКО): мета, функції, структура, процедури оцінки.

Тема № 5. Протидія корупції в межах Європейського Союзу

Загальна характеристика антикорупційних засад в Європейському Союзі. Конвенція Європейського Союзу проти корупції за участю посадових осіб. Конвенція про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств. Інституційні механізми протидії корупції в Європейському Союзі. Діяльність Європолу у боротьбі з корупцією. Роль OLAF у протидії корупції.

Тема № 6. Протидія корупції на Американському континенті

Міжнародно-правова основа протидії корупції. Міжамериканська конвенція проти корупції 1996 р.: загальна характеристика. Співробітництво держав-членів Організації Американських держав у протидії корупції. Механізм подальшого контролю за виконанням Міжамериканської конвенції проти корупції (MESICIC): структура, напрямки діяльності. Роль Департаменту правової співпраці у протидії корупції.

Тема № 7. Протидія корупції в межах Африканського континенту

Міжнародно-правова основа протидії корупції. Конвенція Африканського союзу про попередження і боротьбу з корупцією. Протокол проти корупції Співтовариства розвитку Півдня Африки (САДК). Протокол про боротьбу з корупцією Економічного Співтовариства Західноафриканських Держав. Консультативна рада Африканського Союзу з корупції: структура, повноваження.

Тема № 8. Протидія корупції в межах країн Азії та Тихого океану, Ліги Арабських держав

Міжнародно-правова основа протидії корупції. План дій ADB/OECD щодо боротьби з корупцією для країн Азії та Тихого океану. Арабська конвенція про боротьбу з корупцією. Сінгапурські антикорупційні стратегії.

Тема № 9. Роль Міжнародної організації кримінальної поліції у протидії корупційним злочинам

Діяльність Міжнародної організації кримінальної поліції у сфері протидії корупційним злочинам. Відновлення активів. Надання оперативної підтримки. Співпраця з національними, регіональними і міжнародними органами, Міжнародним антикорупційним координаційним центром (ІАССС)). Глобальна програма протидії корупції та фінансовій злочинності та відновлення активів

Тема № 10. Протидія вчиненню корупції в межах міжнародних міжурядових організацій

Недопущення конфлікту інтересів міжнародних цивільних службовців. Стандарти професійної етики у сфері недопущення корупції міжнародних цивільних службовців. Декларації про доходи та фінансові активи та про інтереси міжнародних цивільних службовців. Управління служб внутрішнього нагляду: повноваження, порядок проведення розслідування.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Становлення та розвиток інституту протидії корупції у міжнародному праві	14	2	2			10	16	2				14
Тема 2. Поняття і види корупційних злочинів	15	4	1			10	18	2	2			14
Тема 3. Протидія корупції в межах Організації Об'єднаних Націй	14	2	1			11	18	2	2			14
Тема 4 Протидія корупції в межах Ради Європи	17	4	2			11	14					14
Тема 5. Протидія корупції в межах Європейського Союзу	17	4	2			11	14					14
Тема 6. Протидія	14	2	1			11	14					14

корупції на Американському континенті												
Тема 7. Протидія корупції в межах Африканського континенту	16	4	1			11	14					14
Тема 8. Протидія корупції в межах країн Азії та Тихого океану, Ліги Арабських держав	14	2	1			11	14					14
Тема 9. Роль Міжнародної організації кримінальної поліції у протидії корупційним злочинам	15	2	2			11	14					14
Тема № 10. Протидія вчиненню корупції в межах міжнародних міжурядових організацій	14	2	1			11	14					14
Усього годин	150	28	14			108	150	6	4			140

4. Теми семінарських занять (денна /заочна/дистанційна форма навчання)

№ з\п	Назва теми	Кількість годин
1.	Становлення та розвиток інституту протидії корупції у міжнародному праві	2
2.	Поняття і види корупційних злочинів	1/2
3.	Протидія корупції в межах Організації Об'єднаних Націй	1/2
4.	Протидія корупції в межах Ради Європи	2
5.	Протидія корупції в межах Європейського Союзу	2
6.	Протидія корупції на Американському континенті	1
7.	Протидія корупції в межах Африканського континенту	1
8.	Протидія корупції в межах країн Азії та Тихого океану, Ліги Арабських держав	1

9.	Роль Міжнародної організації кримінальної поліції у протидії корупційним злочинам	2
10.	Протидія вчиненню корупції в межах міжнародних міжурядових організацій	1
		Всього: 14/4

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин денна форми навч.
1	Тема: Становлення та розвиток інституту протидії корупції у міжнародному праві <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести.	10/14
2	Тема: Поняття і види корупційних злочинів <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести.	10/14
3	Тема: Протидія корупції в межах Організації Об'єднаних Націй <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести.	11/14
4	Тема: Протидія корупції в межах Ради Європи <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести.	11/14

5	Тема: Протидія корупції в межах Європейського Союзу <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести.	11/14
6	Тема: Протидія корупції на Американському континенті <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести.	11/14
7	Тема: Протидія корупції в межах Африканського континенту <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, міжнародними актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести.	11/14
8	Тема: Протидія корупції в межах країн Азії та Тихого океану, Ліги Арабських держав <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести.	11/14
9	Тема: Роль Міжнародної організації кримінальної поліції у протидії корупційним злочинам <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво в цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести.	11/14
10	Тема: Протидія вчиненню корупції в межах міжнародних міжурядових організацій <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, доктринальними положеннями, основними міжнародно-правовими актами, що регламентують співробітництво у цій сфері правовідносин. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести.	11/14

Разом	108/140

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання розвивають можливості самостійної роботи і сприяють більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Види індивідуальних завдань з навчальної дисципліни (реферати, контрольні роботи, що виконуються під час аудиторних занять та самостійної роботи, курсові, дипломні роботи тощо) визначаються навчальним планом. Індивідуальні завдання полягають у підготовці реферату за визначеною, або обраною студентом за допомогою викладача, темою та інших видів робіт, які затверджуються кафедрою. Терміни видачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються програмою навчальної дисципліни.

Індивідуальні завдання виконуються особою, яка навчається, самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання робіт комплексної тематики кількома особами.

7. Методи навчання

Метод навчання – взаємопов'язана діяльність викладача та студента, спрямована на засвоєння студентами системи знань, набуття умінь і навичок, їх виховання і загальний розвиток.

Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний. Студенти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури. Студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в межах репродуктивного (відтворюючого) мислення. Цей метод знаходить широке застосування для передачі великого масиву інформації.

Репродуктивний метод. Діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписами, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях. Організовується діяльність студентів за кількарізним відтворенням засвоєваних знань. Для цього використовуються різноманітні вправи, практичні завдання, програмований контроль, різні форми самоконтролю.

Метод проблемного викладу. Науково-педагогічний працівник (НПП) до викладу матеріалу ставить проблему, формулює пізнавальне завдання на основі різних джерел і засобів. Показує спосіб вирішення поставленого завдання. Спосіб досягнення мети – розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів. Студенти стають свідками й учасниками наукового пошуку. Студенти не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки НПП.

Частково-пошуковий, або евристичний, метод. Полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань. Пошук рішення відбувається під керівництвом НПП. Процес мислення здобуває продуктивний характер. Процес мислення поетапно

направляється й контролюється НПП або самими студентами на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах.

Дослідницький метод. Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студентів. Студенти самостійно вивчають літературу, джерела, виконують інші дії пошукового характеру. Завдання, які виконуються з використанням дослідницького методу, повинні містити в собі всі елементи самостійного дослідницького процесу (постановку завдання, обґрунтування, припущення, пошук відповідних джерел необхідної інформації, процес розв'язання завдання).

Дискусійні методи. Елементи дискусії (суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі) можуть бути використані майже в будь-яких організаційних формах навчання, включаючи лекції.

Метод моделювання. Моделювання ситуацій під час навчального процесу – це створення таких ситуацій-моделей, де реальні об'єкти замінюються символами і взаємовідносини між учасниками діяльності складаються не природно, а організовані спеціально під керівництвом НПП, тобто штучно.

8. Методи контролю

Методи контролю – це способи діагностичної діяльності, які дозволяють здійснювати зворотний зв'язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність навчального процесу.

Контрольні заходи визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Самоконтроль призначений для самооцінки здобувачами вищої освіти якості засвоєння навчального матеріалу навчальної дисципліни (розділу, теми). З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у методичних розробках для семінарських занять передбачаються питання для самоконтролю.

Кафедральний контроль проводиться з метою оцінки рівня підготовки студентів з навчальної дисципліни на різних етапах її вивчення і здійснюється у вигляді вхідного, поточного, рубіжного та семестрового контролю.

В освітньому процесі використовуються такі види контролю результатів навчання: вхідний, поточний протягом семестру, контрольні роботи, передбачені навчальним планом, приймання індивідуальних завдань, курсових робіт, підсумковий семестровий, відстрочений контроль.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс. Вхідний контроль проводиться на першому занятті за завданнями, що відповідають програмам попереднього навчання. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах та засіданнях методичних комісій

спільно з науково-педагогічними працівниками, які проводять заняття із забезпечення дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування освітнього процесу.

Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять протягом семестру. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на практичних, семінарських заняттях, лекціях, у формі колоквиуму, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо. Конкретні форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються програмою навчальної дисципліни. Результати оцінювання роботи студентів мають бути доведені до відома студентів своєчасно. Формою поточного контролю є ректорські контрольні роботи. Результати оцінювання ректорських контрольних робіт можуть зараховуватися як результати виконання контрольної роботи, передбаченої навчальним планом.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студента. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни. Семестровий контроль проводиться у формі заліку або семестрового екзамену з конкретної навчальної дисципліни. Студента допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр з цієї дисципліни.

Семестровий залік – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентами лекційного матеріалу, а також виконаних ними певних робіт на семінарських заняттях. Семестровий залік не передбачає обов'язкової присутності студентів за умови виконання ними всіх видів робіт, передбачених навчальним планом за семестр.

Семестровий екзамен – форма підсумкового контролю з окремої навчальної дисципліни за семестр, що спрямована на перевірку засвоєння теоретичного та практичного матеріалу. Екзамени складають за екзаменаційними білетами, затвердженими кафедрою. Викладач в обов'язковому порядку повинен ознайомити студентів зі змістом екзаменаційних питань, зразком екзаменаційного білету на початку вивчення навчальної дисципліни.

Максимальна сума балів, яку може набрати студент при складанні екзамену з навчальної дисципліни, складає 40.

Оцінка підсумкового контролю виставляється за національною шкалою як сума балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру при виконанні

контрольних заходів, передбачених програмою навчальної дисципліни (практики) та балів, набраних при складанні семестрового екзамену.

Максимальна сума балів, які може набрати студент при вивченні навчальної дисципліни, складає 100.

8.1. Питання, які виносяться на складання поточного та підсумкового контролю

1. Генеза розвитку міжнародно-правових засад у сфері протидії корупції.
2. Історичний процес прийняття міжнародних конвенцій і резолюцій антикорупційної спрямованості.
3. Правові проблеми протидії корупції.
4. Роль міжнародних організацій у становленні інституту протидії корупції.
5. Значення міжнародного співробітництва в боротьбі з корупцією.
6. Загальна характеристика корупції в системі суспільних відносин.
7. Негативні наслідки існування корупції.
8. Зміст корупції як соціально-правового явища.
9. Доктринальні підходи щодо визначення корупції.
10. Поняття, ознаки корупції.
11. Види корупційних злочинів.
12. Юридична характеристика окремих складів корупційних злочинів, передбачених міжнародними договорами щодо боротьби з корупцією: одержання неправомірної вигоди.
13. Юридична характеристика окремих складів корупційних злочинів, передбачених міжнародними договорами щодо боротьби з корупцією: надання неправомірної переваги.
14. Юридична характеристика окремих складів корупційних злочинів, передбачених міжнародними договорами щодо боротьби з корупцією: незаконне збагачення.
15. Юридична характеристика окремих складів корупційних злочинів, передбачених міжнародними договорами щодо боротьби з корупцією: зловживання службовим становищем.
16. Юридична характеристика окремих складів корупційних злочинів, передбачених міжнародними договорами щодо боротьби з корупцією: розкрадання, неправомірне привласнення або інше нецільове використання майна державною посадовою особою та розкрадання майна в приватному секторі.
17. Юридична характеристика окремих складів корупційних злочинів, передбачених міжнародними договорами щодо боротьби з корупцією: відмивання доходів, отриманих від правопорушень, пов'язаних із корупцією.
18. Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року: загальна характеристика.
19. Конвенція ООН проти корупції 2003 року: загальна характеристика.

20. Конференція держав-учасниць Конвенції ООН проти корупції.
21. Механізм огляду ходу здійснення Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції.
22. Роль Управління ООН з наркотиків і злочинності у протидії корупції.
23. Конгреси ООН з попередження злочинності та кримінального правосуддя, їх значення у боротьбі з корупційними злочинами.
24. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією 1999 року: загальна характеристика.
25. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією: загальна характеристика.
26. Додатковий протокол до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією: загальна характеристика.
27. Резолюція (97) 24 Комітету міністрів Ради Європи «Про двадцять принципів боротьби з корупцією»: загальна характеристика.
28. Рекомендація № R (2000) 10 Комітету Міністрів державам-членам Ради Європи щодо кодексів поведінки державних службовців: загальна характеристика.
29. Рекомендація № Rec(2003)4 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам «Про загальні правила боротьби з корупцією при фінансуванні політичних партій і виборчих кампаній»: загальна характеристика.
30. Група держав по боротьбі з корупцією (ГРЕКО): мета, функції, структура.
31. Група держав по боротьбі з корупцією (ГРЕКО): процедури оцінки.
32. Загальна характеристика антикорупційних засад в Європейському Союзі.
33. Конвенція Європейського Союзу проти корупції за участю посадових осіб: загальна характеристика.
34. Конвенція про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств: загальна характеристика.
35. Інституційні механізми протидії корупції в Європейському Союзі.
36. Діяльність Європолу у боротьбі з корупцією.
37. Роль OLAF у протидії корупції.
38. Міжамериканська конвенція проти корупції 1996 р.: загальна характеристика.
39. Співробітництво держав-членів Організації Американських держав у протидії корупції.
40. Механізм подальшого контролю за виконанням Міжамериканської конвенції проти корупції (MESICIC): структура, напрямки діяльності.
41. Роль Департаменту правової співпраці у протидії корупції.
42. Конвенція Африканського союзу про попередження і боротьбу з корупцією: загальна характеристика.
43. Протокол проти корупції Співтовариства розвитку Півдня Африки (САДК) : загальна характеристика.
44. Протокол про боротьбу з корупцією Економічного Співтовариства Західноафриканських Держав: загальна характеристика.
45. Консультативна рада Африканського Союзу з корупції: структура, повноваження.

- 46.План дій ADB/OECD щодо боротьби з корупцією для країн Азії та Тихого океану: загальна характеристика.
- 47.Арабська конвенція про боротьбу з корупцією: загальна характеристика.
- 48.Сінгапурські антикорупційні стратегії.
- 49.Діяльність Міжнародної організації кримінальної поліції у сфері протидії корупційним злочинам. Відновлення активів.
- 50.Діяльність Міжнародної організації кримінальної поліції у сфері протидії корупційним злочинам. Надання оперативної підтримки.
- 51.Діяльність Міжнародної організації кримінальної поліції у сфері протидії корупційним злочинам.
- 52.Співпраця Міжнародної організації кримінальної поліції з національними, регіональними і міжнародними органами, Міжнародним антикорупційним координаційним центром (IACCC).
- 53.Глобальна програма протидії корупції та фінансовій злочинності та відновлення активів
- 54.Недопущення конфлікту інтересів міжнародних цивільних службовців.
- 55.Стандарти професійної етики у сфері недопущення корупції міжнародних цивільних службовців.
- 56.Декларації про доходи та фінансові активи та про інтереси міжнародних цивільних службовців.
- 57.Управління служб внутрішнього нагляду ООН: повноваження, порядок проведення розслідування.

9. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового
екзамену
Денна/заочна форма

Загальна кількість балів – 100.

Кількість балів за екзамен/залік – 40.

Кількість балів протягом семестру – 60:

Кількість балів за відповіді на семінарських заняттях $\sum 40 = 40$:

Формула обчислення

$$\sum 40 = \frac{\sum 1}{\sum 2} \times 8 \text{ (вісім)}$$

Примітка:

$\sum 40$ – сума максимальної кількості балів

$\sum 1$ – сума балів, що отримав студент за відповіді на семінарських заняттях.

$\sum 2$ – кількість семінарських занять протягом семестру.

8 – коефіцієнт

Контрольна робота – 20 балів.

Поточний контроль						Індивідуальне завдання	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Екзамен /залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	TN					
Σ40						-	20	60	40	100

T1, T2 ... TN – теми.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 10 додаткових (заохочувальних) балів, але в межах максимальної загальної суми балів – 100.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання

Відповідь на семінарському занятті – **1-5 балів**.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Критерії оцінювання усної відповіді.

Поточний контроль здійснюється, зокрема, у формі опитування та перевірки результатів виступів на семінарських та практичних заняттях в п'ятибальній шкалі оцінок.

5 балів ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом усього практичного заняття;
- дає повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами з доктринальних джерел та посиланням на чинне законодавство;
- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;
- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

4 бали ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;

- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

3 бали ставиться за наступних умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;

- в цілому виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає помилки і усвідомлює їх тільки після вказівки викладача;

- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі;

- не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

2 бали ставиться за наступних умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;

- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;

- викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.

1 бал ставиться за наступних умов:

- студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;

- виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

Критерії оцінювання контрольних та екзаменаційних/залікових робіт.

Контрольні та екзаменаційні (залікові) роботи виконуються у письмовій формі. Контрольна робота складається з 20 тестових завдань, екзаменаційна/залікова робота – із 40 тестових завдань. Кожне тестове завдання має чотири варіанти відповідей, тільки одна з яких є правильною; за кожну правильну відповідь нараховується один бал.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	За чотирирівневою шкалою оцінювання	За дворівневою шкалою оцінювання
90-100	відмінно	зараховано
70-89	добре	зараховано
50-69	задовільно	зараховано
1-49	незадовільно	незараховано

10. Рекомендована література

Міжнародно-правові акти:

1. United Nations Convention against Corruption (UN General Assembly resolution 58/4). URL: <https://www.unodc.org/unodc/en/corruption/uncac.html>.
2. Inter-American Convention against Corruption. URL: http://www.oas.org/en/sla/dil/inter_american_treaties_B-58_against_Corruption.asp.
3. Compendium of International Legal Instruments on Corruption. URL: https://www.unodc.org/pdf/crime/corruption/corruption_intl_legal_instruments_%20nov03.pdf.
4. OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions. URL: <https://www.oecd.org/corruption/oecdantibriberyconvention.htm>.
5. Civil Law Convention on Corruption (ETS No. 174). URL: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=174>.
6. Criminal Law Convention on Corruption (ETS No. 173). URL: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=173>.
7. African Union Convention on Preventing and Combating Corruption. URL: <https://au.int/en/treaties/african-union-convention-preventing-and-combating-corruption>.
8. Arab anti-corruption convention. URL: <https://star.worldbank.org/sites/star/files/Arab-Convention-Against-Corruption.pdf>.
9. The SADC Protocol Against Corruption. URL: <https://www.sadc.int/document/protocol-against-corruption-2001>.
10. Economic Community of West African States Protocol on the Fight against Corruption. URL: https://eos.cartercenter.org/uploads/document_file/path/406/ECOWAS_Protocol_on_Corruption.pdf.
11. Convention against corruption involving public officials. URL: <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/convention-against-corruption-involving-public-officials.html>.
12. Convention drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, on the protection of the European Communities' financial interests. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A41995A1127%2803%29>.
13. Singapore's anti-corruption strategies. URL: <https://www.cpiib.gov.sg/about-corruption/prevention-and-corruption/singapores-corruption-control-framework/>.
14. ADB/OECD Anti-Corruption Initiative for Asia-Pacific. URL: <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/adboecdanti-corruptioninitiativeforasia-pacific.htm>.
15. Recommendation Rec(2003)4 of the Committee of Ministers to member states on common rules against corruption in the funding of political parties and electoral campaigns (Adopted by the Committee of Ministers on 8 April 2003 at the 835th meeting of the Ministers' Deputies). URL: <https://rm.coe.int/16806cc1f1>.
16. Constitution of the International Criminal Police Organization-Interpol. URL: <https://www.interpol.int/About-INTERPOL/Legal-materials/The-Constitution>.
17. Regulation (eu) 2016/794 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol) and replacing and repealing Council Decisions 2009/371/JHA, 2009/934/JHA,

2009/935/JHA, 2009/936/JHA and 2009/968/JHA. URL:
<https://www.europol.europa.eu/publications-documents/regulation-eu-2016/794-of-european-parliament-and-of-council-of-11-may-2016>.

Основна література:

1. Буткевич В. Г. Міжнародне право. Основи теорії: підручник / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожній; за ред. В. Г. Буткевича. К.: Либідь, 2002. 608 с.
2. Буткевич О.В. Історія міжнародного права: підручник / О.В. Буткевич. К: Ліра-К. 2013. 416 с.
3. Дмітрієв А. І. Міжнародне публічне право: навч. посібник / А. І. Дмітрієв, В. І. Муравйов; відп. ред. Ю. С. Шемшученко, Л. В. Губерський. К. : Юрінком Інтер, 2001. 640 с.
4. Міжнародне право: словник-довідник / С.М. Перепьолкін, Т.Л. Сироїд, Л.А. Філяніна; за заг. ред. Т.Л. Сироїд. Х.: Юрайт, 2014. 408 с.
5. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т. / В. Ф. Антипенко, Л. Д. Тимченко, О. В. Беглий, О. А. Радзівілл та ін.; за заг. ред. В. Ф. Антипенка. К.: НАУ, 2012.
6. Сироїд Т.Л. Міжнародне право: навчальний посібник / Т.Л. Сироїд. Харків: ХНУВС, 2009. 336 с.
7. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник / Т. Л. Сироїд. Одеса: Фенікс, 2018. 744 с.
8. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник / за заг. ред. д.ю.н., проф. Т.Л. Сироїд. Х. Право. 2019. 472 с.
9. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.
10. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право: підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право. 2020. 648 с.
11. Сироїд Т.Л., Гавриленко О.А., Фоміна Л.О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / за заг. ред. д.ю.н., проф. Т.Л. Сироїд. Вид. 4-те вид., перероб і допов. Харків : Право. 2021. 462 с.
12. Сироїд Т.Л, Міжнародне кримінальне право : підручник. Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : Право, 2023. 512 с.
13. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 628 с.
14. Сироїд Т. Л. Міжнародне кримінальне право : підручник / Т. Л. Сироїд ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Вид. 2-ге, допов. Харків : Право, 2025. 536 с.
15. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посіб. для підгот. до зовн. незалеж. оцінювання / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна ; за заг. ред. Т. Л. Сироїд. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2024. 502 с.
16. Основи права Європейського Союзу: підручник / за заг. ред. Т.Л. Сироїд. Харків : Право, 2020. 590 с.

Допоміжна література:

1. Гринчак В. А., Земан І. В., Когутич І. І., Марін О.К. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності): підручник. Право, 2019. 440 с.
2. Гавриленко О. А. Історія держави і права України: хрестоматія-практикум : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів України напряму підготовки 6.030202 – «Міжнародне право» / О. А. Гавриленко, І. А. Логвиненко, Л. В. Новікова. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 348 с.
3. Тертишник В., Ченцов В. Міжнародне співробітництво у сфері правосуддя: підручник. Алерта, 2021. 276 с.
4. Хавронюк М.І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: монографія. К.: Істина, 2005. 264 с.
5. Т.Л. Сироїд, Д.О. Гарбазей. Міжнародно-правова протидія легалізації доходів, одержаних від правопорушень, пов'язаних із корупцією. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2015. № 1 (68). С. 96-104.
6. Гарбазей Д. О. Правова регламентація протидії корупції Міжамериканською конвенцією проти корупції. *Порівняльно-аналітичне право*. Електронне наукове фахове видання. 2013. Вип. 2. С. 366-368.
7. Гарбазей Д. О. Дарунок як прояв корупції в міжнародному праві та національному законодавстві. *Науковий вісник Ужгород. нац. ун-ту. Сер. Право*. 2013. Вип. 22, Ч. II, Т.3. С. 157- 162.
8. Гарбазей Д. О. Незаконне збагачення: міжнародно-правовий аспект. *Науковий вісник Міжнарод. гуманіт. ун-ту*. Вип. 6-1, Т. 2. С. 212-217.
9. Гарбазей Д. О. Незаконне збагачення як склад злочину у міжнародному праві. *Юридичний науковий електронний журнал*. Електронне наукове видання. 2014. Вип. 2. С. 119-122.
10. Нуруллаєв І.С. Міжнародно-правове співробітництво в системі Ради Європи у боротьбі з корупцією. К.: Алерта, 2009. 160 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <http://europa.eu/>.
2. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини. URL: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>.
3. Офіційний сайт Європейської поліцейської агенції (Європол). URL: <https://www.europol.europa.eu/>.
4. Офіційний сайт Міжнародного кримінального суду. URL: <http://www.icc-cpi.int>.
5. Офіційний сайт Міжнародного суду Організації Об'єднаних Націй. URL: <https://www.icj-cij.org/home>.

6. Офіційний сайт Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерпол. URL: <http://www.interpol.int/>.
7. Офіційний сайт Організації американських держав. URL: <http://www.oas.org/en/default.asp>.
8. Офіційний сайт Організації з безпеки та співробітництва в Європі. URL: <http://www.osce.org/>.
9. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: <https://www.un.org/fr/about-us>.
10. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <https://www.coe.int/en/web/portal>.
11. Офіційний сайт Африканського Союзу. URL: <https://au.int/en>.